
STRUKTURA PODATKOV O STANJU ZALOGE

PODATKI O STANJU ZALOGE GLEDE NA PREDLOG STANDARDA

Po načrtu standarda ISO ISO/TC46/SC9-N34 z dne 15.03.1989 so podatki o stanju zaloge razporejeni v tri nivoje:

- **1. nivo** enolično določa bibliografsko enoto in ustanovo, ki ima bibliografsko enoto,
- **2. nivo** vključuje podatke predhodnega nivoja, datum poročanja o stanju zaloge in področje splošnega opisa (tip enote, fizično obliko, popolnost, rednost dotoka, hranjenje),
- **3. nivo** vključuje podatke predhodnih nivojev in področje obsega podatkov o stanju zaloge (ime enote, obseg enote, številčenje, časovno štetje in opombe) v zbirni obliki.

Po standardu ANSI Z39.44-1986 (ISSN 8756-0860) obstaja še četrti nivo, ki vključuje iste podatke kot 3. nivo ISO, vendar v podrobnejši obliki.

Struktura podatkov o stanju zaloge do tretjega nivoja podpira izgradnjo *COBISS/OPAC*-a, za avtomatizacijo izposoje in internih evidenc pa so potrebni podrobnejši podatki, ki se nanašajo na posamezno fizično enoto monografske publikacije oziroma na posamezni letnik ali zvezek serijske publikacije.

Ker je identifikacija bibliografske enote na prvem nivoju že rešena v procesu vzajemne katalogizacije s pomočjo ISBN-ja, ISSN-ja, naslova, avtorja itd., v tem gradivu ni ponovno obdelana. Predložena struktura podatkov do tretjega (zbirnega) nivoja je usklajena z načrtom standarda ISO, četrti (podrobni) nivo pa je razdelan na osnovi analize informacijskih procesov in evidenc v nacionalnih, univerzitetnih in splošnoizobraževalnih knjižnicah, vključenih v sistem COBISS.

VZAJEMNI IN LOKALNI NIVO PODATKOV O STANJU ZALOGE

Podatke o stanju zaloge vnašamo v lokalne baze podatkov (lokalni nivo) v zbirni obliki ali pa v podrobni obliki za posamezno fizično enoto. Na osnovi zbirnih podatkov lokalnih nivojev se podatki v sistemu vzajemne katalogizacije avtomatsko prenesejo na vzajemni nivo v skupno bazo podatkov COBIB.

Za evidentiranje podatkov o stanju zaloge se uporabljajo polja 998, 997 in 996:

- 998 – zbirni podatki o stanju zaloge,
- 997 – podatki o stanju zaloge serijskih publikacij,
- 996 – podatki o stanju zaloge monografskih publikacij.

V predloženi strukturi so podatki, glede na nivo, razvrščeni po skupinah, tako da se z vključevanjem dodatnih nivojev podatkov razširja možnost uporabe posameznih funkcij: *COBISS/OPAC*, koordinacija nabave, izposoja monografskih publikacij, izposoja serijskih publikacij in vodenje nekaterih internih evidenc. Posamezne ustanove lahko uporabljajo vse navedene funkcije ali samo nekatere od njih, odvisno od razpoložljivih računalniških zmogljivosti.

Predložena struktura omogoča tudi poenotenje nekaterih šifrantov, ki niso samo lokalnega pomena (v okviru ustanove).

V polje 998 vnašamo podatke v zbirni obliki za posamezno ustanovo. Običajno je to lastna ustanova, možen pa je tudi vnos zbirnih podatkov o stanju zaloge drugih ustanov za potrebe *COBISS/OPAC*-a in za koordinacijo nabave.

V polje 997 vnašamo podatke o stanju zaloge serijskih publikacij samo za zalogo lastne ustanove, in sicer po posameznih letnikih.

V polje 996 vnašamo podatke o stanju zaloge monografskih publikacij samo za zalogo lastne ustanove, in to le podatke, ki se nanašajo na posamezno fizično enoto.

OBSEG PODATKOV NA VZAJEMNEM NIVOJU

Podatki o stanju zaloge se na vzajemnem nivoju beležijo v polju 998 in so namenjeni informacijam (*COBISS/OPAC*, koordinacija nabave tujih serijskih publikacij,...) v sistemu COBISS.

Vnašamo v naslednja podpolja za:

monografske publikacije

- b** oznaka ustanove – sigla
- c** število primerkov

serijske publikacije

- a** datum poročanja
- b** oznaka ustanove – sigla
- c** število primerkov
- e** indikator nabave
- g** splošni podatki o zalogi (oznaka popolnosti)
- k** letnica
- n** opombe o stanju zaloge
- v** način nabave
- 2** dobavitelj
- 3** cena (z računa)
- 4** financer

Podpolje 998e se doda programsko na osnovi podatkov v podpolju 998k.

Podatki posameznih ustanov (sigel) se programsko prenesejo na vzajemni nivo glede na podatke, vnesene v lokalne baze podatkov.

Pri monografskih publikacijah se na osnovi podatkov o posamezni(h) fizični(h) enoti(ah) – polje(a) 996 oblikujejo zbirni podatki – polje 998, ki se vpišejo v lokalno bazo podatkov in se hkrati avtomatsko prenesejo z lokalnega na vzajemni nivo. Če se podatki o posamezni(h) fizični(h) enoti(ah) ne beležijo, se zbirni podatki vnesejo neposredno v polje 998 v lokalne baze podatkov, od koder se avtomatsko prenesejo na vzajemni nivo.

Pri serijskih publikacijah se polje 998 prav tako doda programsko, ko pri zapisu prvič dodamo podrobne podatke o zalogi - polje 997. V polje 998 se programsko vpiše podatek v podpolje 998b (oznaka ustanove – sigla) in v podpolje 998c (število primerkov). Kasneje se podatki glede na potrebe dopolnjujejo in spreminjajo ročno.

monografske publikacije	serijske publikacije
programski prenos lastne sigle in števila primerkov	programski prenos datuma poročanja, lastne sigle, števila primerkov, indikatorja nabave, oznake popolnosti, letnice, opombe o stanju zaloge, načina nabave, dobavitelja, cene (z računa) in financerja
programski prenos drugih sigel in števila primerkov	programski prenos datuma poročanja, drugih sigel, števila primerkov, indikatorja nabave, oznake popolnosti, letnice, opombe o stanju zaloge, načina nabave, dobavitelja, cene (z računa) in financerja

Bibliografski opis +

998 □□ **b50300 c0**998 □□ **b40017 c0**998 □□ **b40034 c0**998 □□ **b70001 c0**998 □□ **b80002 c0**

Bibliografski opis +

998 □1 **a19920228 b40001 c0 gc1 k1990/1991 va 2ebSCO 3EUR 199 4Fmk\P100**998 □1 **a19910208 b50300 c0 gc2 k1950/1951-1960/1961 gc1 k1961/1962 gc2 k1964/1965-1987/1988 k1989/1990- va 2swets 3 EUR 202 4F50300\P100**998 □1 **a19900502 b40013 c0 gc9 k1950/1951- va 2mk 3 EUR 200 4Fmzt\P100**998 □1 **a19920503 b50001 c0 gc2 k1950/1951-1990/1991 va 2mk 3 EUR 205,50 4F50001\P40 4Fmk\P60**998 □1 **a19900201 b60001 c0 gc2 k1950/1951- va 2mk 3 EUR 220 4Fmzt\P100**

Za monografske publikacije se na vzajemni nivo preneseta le podpolji 998b in 998c, za serijske publikacije se prenesejo tudi podpolja 998aegkmnv234. Iz podpolja 998g se prenese samo element *c* – *oznaka popolnosti*.

Podpolje 998e se doda programsko na osnovi vpisa v podpolje 998k in vsebuje oznako, da je serijska publikacija naročena v tekočem letu. Namenjeno je predvsem iskanju. Na podrobnem nivoju (997 in 996) pa vpišemo oznako podlokacije, v katero je bilo gradivo preusmerjeno, in datum preusmeritve.

OBSEG PODATKOV NA LOKALNEM NIVOJU

Podatki o stanju zaloge se vnašajo v lokalne baze podatkov posameznih ustanov. Na osnovi teh podatkov se avtomatsko prenašajo in zbirajo podatki na vzajemnem nivoju.

Vnos podatkov v lokalne baze podatkov je možen na več načinov, odvisno od funkcij, ki jih želi ustanova avtomatizirati.

Vnos podatkov je možen v treh nivojih:

- 998 – Zbirni podatki o stanju zaloge,
- 997 – Podatki o stanju zaloge serijskih publikacij,
- 996 – Podatki o stanju zaloge monografskih publikacij.

Funkcija zbirnih podatkov o stanju zaloge v polju 998 je samo informativna (*COBISS/OPAC*, koordinacija nabave,...), za avtomatizacijo lokalnih funkcij pa je treba podatke o posamezni fizični enoti oziroma letniku vnašati v polje 996 oziroma 997.